

Zpráva o činnosti České společnosti paliativní medicíny ČLS JEP v období 2018 - 2019

Změny ve složení výboru ČSPM ČLS JEP

V prosinci 2018 rezignoval z pracovních důvodů na členství ve výboru MUDr. Zdeněk Kalvach. V souladu s volebním řádem ČLS JEP byl nahrazen MUDr. Markem Sochořem. Od února 2019 tak výbor pracuje v následujícím složení:

Výbor

- MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D. (MOÚ Brno) – předseda společnosti
- MUDr. Irena Zavadová (Cesta domů Praha) – místopředsedkyně společnosti, vedoucí pracovní skupiny MSPP
- PhDr. Martin Loučka, Ph.D. (Centrum paliativní péče Praha) – vědecký sekretář společnosti
- MUDr. Eva Hegmonová (Most k domovu Zlín) – členka výboru
- MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D. (Hospic sv. Zdislavy, Třebíč) – člen výboru, vedoucí Sekce geriatrické paliativní péče
- MUDr. Marek Sochor, Ph.D. (Komplexní onkologické centrum Liberec, Hospic sv. Zdislavy Liberec) – člen výboru
- MUDr. Ondřej Kopecký (VFN Praha) – člen výboru
- MUDr. Mahulena Exnerová (Nemocnice Hořovice) – členka výboru, vedoucí Sekce dětské paliativní péče
- Mgr. Marek Uhlíř (MZ ČR) – člen výboru

Revizní komise

- MUDr. Pavel Svoboda (Domácí hospic Vysočina, Nové Město na Moravě) – předseda revizní komise
- MUDr. Eva Balnerová (Nemocnice Jihlava)
- MUDr. Marcela Tomášková (Hospic sv. Alžběty Brno)

Rozšíření sekretariátu

Vzhledem k narůstajícímu objemu činností a počtu agend byl sekretariát v létě 2019 rozšířen o další pracovníci. Činnost sekretariátu je tak zajištěna v Brně a v Praze.

- Brno: Mgr. Jana Kabelková - jana.kabelkova@paliativnimedcina.cz
- Praha: MUDr. Sára Víchová - sara.vichova@paliativnimedcina.cz
- Správcem [webu ČSPM ČLS JEP](http://www.cspm-clsjep.cz) je Mgr. Marek Waldhans.

Počet členů společnosti

K 9/2018 měla společnost 218 členů, z toho 154 lékařů a 64 členů pracujících v nelékařských profesích. Za uplynulé období se počet členů společnosti k 9/2019 navýšil na 265 (186 lékařů a 79 ostatních profesí), což je nárůst o 47 členů. Profesní složení členské základy zahrnuje ca 70 % lékařů a 30 % ostatních profesí, v dlouhodobějším horizontu se mírně snižuje tento poměr ve prospěch zastoupení nelékařských profesí.

Přehled aktivit ČSPM ČLS JEP

Spolupráce s Ministerstvem zdravotnictví ČR

Česká společnost paliativní medicíny je odborným garantem [projektu](#) Ministerstva zdravotnictví ČR nazvaného „Podpora paliativní péče - zvýšení dostupnosti zdravotních služeb v oblasti paliativní péče v nemocnicích akutní a následné péče“ Projekt má za cíl v letech 2017 - 2021 systémově přispět k implementaci specializované paliativní péče do nemocnic v ČR.

Jedním z výstupů projektu je [Společné stanovisko odborných společností k zajištění a poskytování paliativní péče v nemocničním prostředí](#), které podpořila řada odborných společností v rámci ČLS JEP. Dalším důležitým výstupem byla publikace pracovního dokumentu [Metodika implementace programu paliativní péče v lůžkovém zdravotnickém zařízení](#). Aktivity ČSPM související s nemocniční paliativní péčí se v současné chvíli soustředí na zdárný průběh a spoluřízení pilotní fáze projektu MZ ČR pro 7 konziliárních týmů paliativní péče (KTPP). Pilotní projekt probíhá ve FN Královské Vinohrady Praha, FN Motol Praha (2 oddělené týmy pro dětskou a dospělou část nemocnice), VFN Praha, KN Ústí nad Labem, KN Jihlava, FN Olomouc. Cílem pilotního projektu je reálný popis činností paliativních týmů prostřednictvím fiktivních výkonů zdravotních pojišťoven a ověření efektu činnosti KTPP prostřednictvím dat získaných v rámci projektu.

Díky zahájené spolupráci s ÚZIS bude ověřen i efekt činnosti paliativních týmů v souvislosti s trajektorií péče o tyto pacienty v systému zdravotní péče.

Pilotní projekt doprovází paralelní jednání se zástupci zdravotních pojišťoven, která mají za cíl nalezení vhodných úhradových mechanismů a jejich sjednání, ideálně již v průběhu pilotního projektu. Výsledkem celého projektu by mělo být vytvoření rámce pro implementaci paliativních programů do dalších nemocnic v ČR.

Výbor ČSPM pro problematiku nemocniční paliativní péče ustavil samostatnou pracovní skupinu.

Od roku 2018 spolupracuje ČSPM ČLS JEP s MZ ČR v pozici odborného garanta při realizaci dalšího projektu ESF nazvaného „Podpora paliativní péče - zvýšení dostupnosti domácí specializované paliativní péče“. Důležitým výstupem tohoto projektu je přijetí [Standardů mobilní specializované paliativní péče](#). Součástí projektu je podpora poskytovatelů, aby těchto standardů dosáhli a zajistili tak celoplošnou dostupnost kvalitní MSPP v celé ČR.

Memorandum o spolupráci na rozvoji paliativní péče v ČR

30. 7. 2019 bylo na ministerstvu zdravotnictví slavnostně podepsáno [Memorandum o spolupráci na systematickém rozvoji paliativní péče v ČR](#). Dokument podepsal ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, ředitelé všech zdravotních pojišťoven v ČR a za ČSPM její předseda Ondřej Sláma. Svým podpisem všechny strany vyjádřily připravenost a vůli pracovat na systematickém rozvoji paliativní péče. Česká společnost paliativní medicíny je v memorandu označena za garanta odbornosti a koordinátora

zavádění paliativní péče do systému zdravotní a sociální péče. Podpis memoranda považujeme za velký úspěch ČSPM a současně za závazek a odpovědnost.

Spolupráce s krajskými úřady

Zástupci ČSPM spolupracovali s krajskými úřady při tvorbě koncepční regionální zdravotní politiky v oblasti paliativní péče. Krajská koncepce byla zatím přijata v Kraji Vysočina, v Jihočeském kraji a Olomouckém kraji. Odborná spolupráce se zástupci ČSPM se týkala především vymezení cílové skupiny pacient/klientů, specifikace potřeb paliativní péče různých cílových skupin, typologie poskytovatelů obecné a specializované paliativní péče a návrh sítě poskytovatelů paliativní péče na regionální úrovni. Zástupci ČSPM ve spolupráci s ÚZIS pomáhají identifikovat relevantní data pro hodnocení stavu paliativní péče a spolupracují při jejich interpretaci. Aktuálně probíhá intenzivní práce na tvorbě koncepce rozvoje paliativní péče v Hlavním městě Praha a v Jihomoravském kraji.

ČSPM spolupracovala s kraji také při výběrových řízeních na poskytovatele ambulantní péče v oboru paliativní medicína a na poskytovatele MSPP. V letech 2018 - 2019 se zástupci ČSPM zúčastnili celkem 14 výběrových řízení (kraje: Zlínský, Královéhradecký, Jihomoravský, Vysočina, Středočeský, Jihočeský, Ústecký, Liberecký, Olomoucký, Hlavní město Praha, Karlovarský, Plzeňský).

Spolupráce s NF AVAST

ČSPM je společně s [Centrem paliativní péče](#) Praha odborným partnerem projektů Nadačního fondu AVAST v rámci programu [Spolu až do konce](#) v oblasti nemocniční paliativní péče i dalších oblastí podpory.

Česká společnost paliativní péče byla v roce 2019 podpořena NF AVAST v rámci programu dlouhodobého partnerství.

Specializační vzdělávání

Česká společnost paliativní medicíny je garantem specializačního vzdělávání v nastavbovém oboru Paliativní medicína. Vedle IPVZ Praha je jediným akreditovaným poskytovatelem specializačních kurzů paliativní medicíny pro lékaře. V roce 2018 společnost pořádala 10 kurzů, kterých se zúčastnilo 205 účastníků, za období 1-10/2019 se uskutečnilo 7 specializačních kurzů s účastí 129 osob. V roce 2019 atestuje z paliativní medicíny 20 lékařů (8 lékařů atestovalo v červnu 2019, 12 lékařů je přihlášeno k atestaci v listopadu). K 9/2019 dosáhlo specializačního vzdělání v oboru 168 lékařů. V souvislosti s vyhláškou č.152/2018 Sb. o nastavbových oborech lékařského vzdělávání, která vstoupila v platnost v srpnu 2018, jsme připravili nový vzdělávací program oboru. Připravili jsme rovněž program funkčního kurzu (dle zákona č.67/2017 Sb.) Paliativní a hospicová péče, který by měl umožnit zájemcům o paliativní péči prohloubit teoretické znalosti a praktické dovednosti bez nutnosti absolvovat poměrně náročnou praktickou část atestační přípravy.

Kromě specializačního vzdělávání pořádá ČSPM řadu kurzů a vzdělávacích akcí v rámci kontinuálního vzdělávání pro lékaře různých oborů.

ČSPM poskytuje odbornou záštitu řadě odborných konferencí a symposií pořádaných jinými odbornými společnostmi.

Celostátní konference paliativní medicíny

Výroční celostátní konference je tradičně největší českou odbornou akcí v oblasti paliativní medicíny. Svým záběrem je určena lékařům, sestřám, sociálním pracovníkům, psychologům, kaplanům i všem dalším, které téma paliativní péče zajímá. 10. celostátní konference paliativní medicíny v říjnu 2018 v Praze se zúčastnilo téměř 550 odborníků.

11. konference proběhne v termínu 18. - 19. října 2019 v Olomouci. Je realizována současně s jednodenní konferencí v rámci projektu MZ ČR „Podpora paliativní péče - zvýšení dostupnosti domácí specializované paliativní péče“. Podrobnější informace o konferenci 2019 jsou na [webu ČSPM](#) .

Aktivity sekce dětské paliativní péče

Sekce dětské paliativní péče ČSPM ČLS JEP usiluje o docílení systémových změn v péči o dítě s život limitující diagnózou na všech úrovních zdravotní i sociální péče včetně zajištění potřebných úhradových mechanismů.

Vzdělávání

Výborně hodnocený kurz Úvod do dětské paliativní péče (ICPCN) absolvovalo od března 2018 do konce roku 2018 77 absolventů (7 kurzů + 1 na klíč), v roce 2019 v 8 kurzech (5 kurzů + 3 na klíč) zatím 79 školenců. Do konce roku proběhnou ještě 2 kurzy. Sekce DPP ČSPM má v tomto kurzu nejvíce absolventů na světě.

První ročník kurzu etického poradenství absolvovalo 14 účastníků, nyní probíhá druhý ročník s 11 účastníky.

V listopadu 2019 se budou konat semináře k dokumentu Poskytování život udržující léčby dětským pacientům.

Odborné akce

IV. ročník setkání v Jihlavě (6. 6. 2019) byl zaměřen na domácí paliativní péči, spolupráci s nemocnicemi a nelékařské profese v paliativních týmech. Zúčastnilo se 86 osob, vč. přednášejících. V září 2019 proběhl úspěšný seminář v Senátu PČR, na kterém byla otevřena dvě témata - Konsenzuální stanovisko k neúčelné péči o dětského pacienta v závěru života, vč. možné legislativní úpravy, a problematika dlouhodobé lůžkové a respitní péče pro děti s život limitujícím onemocněním, vč. problematiky výstavby dětských lůžkových hospiců.

5. - 6. 12. 2019 proběhne v Brně IV. konference DPP.

Osvětové publikace

- Konsenzuální stanovisko k poskytování život udržující léčby dětským pacientům
- Průvodce pro rodiče - rozhodování v kritických momentech péče
- Monografie Dětská paliativní péče, Bužgová a kol., záštita a spoluautorství řady členů Sekce DPP
- překlad publikace Klinická etika v medicínské praxi - Jaromír Matějka
- Když zemře miminko
- dokument Organizace paliativní péče na novorozeneckých odděleních – praktická doporučení
- další publikace v plánu do konce roku 2019

Další zdravotně politické aktivity Sekce DPP

- definice dětského lůžkového hospice
- grant NF Avast 2019 - spolupráce mezi jednotlivými úrovněmi poskytovatelů DPP
- pracovní skupina zabývající se DPP na MZ ČR

Propagace sekce a DPP

Podrobnější informace naleznete na nových webových stránkách www.detska.paliativnimedicina.cz a ve videospotech o DPP na youtube.com.

Aktivity pracovní skupiny pro mobilní specializovanou paliativní péči (MSPP)

[Členové pracovní skupiny](#) se aktivně podíleli na přípravě [Standardů mobilní specializované paliativní péče](#), které jsou jedním z výstupů projektu MZ ČR na podporu domácí specializované paliativní péče (viz výše).

Ve spolupráci s realizačním týmem projektu MZ ČR aktuálně probíhá v návaznosti na přijaté standardy příprava nástroje pro hodnocení kvality péče jako základ pro certifikaci poskytovatelů. Příprava probíhá v součinnosti s Fórem mobilních hospiců a s mentory organizací zapojených do projektu MZ. Pracovní skupina společně s Fórem mobilních hospiců připravila [Konsenzuální stanovisko k výběrovým řízením na uzavírání smluvních vztahů pro mobilní specializovanou paliativní péči](#) pro krajské úřady a magistrát Hlavního města Prahy. Pracovní skupina dále vypracovala [Doporučení pro lékaře – odborné garanty MSPP](#) pro správné odborné a bezpečné vykonávání role odborných garantů.

Aktivity sekce geriatrické paliativní péče

Sekce svou činnost realizovala především v rámci projektu [Paliatr Vysočina](#), který usiluje o implementaci víceúrovňové paliativní péče do zdravotního a sociálního systému v kraji Vysočina a svým přístupem chce inspirovat také ostatní kraje ČR. Nejdůležitějším probíhajícím projektem je [ELFis - End of Life Care informační systém](#), který vedle sběru a analýzy dat o péči na zdravotně sociálním pomezí současně podporuje implementaci paliativní péče v rámci nemocnic.

Začátkem září 2019 došlo k dohodě Kraje Vysočina, MZ, MPSV a VZP na vytvoření pilotního projektu organizace služeb a péče na zdravotně sociálním pomezí v roce 2020 v Kraji Vysočina. Jednotlivé prvky projektu jsou převážně z oblasti reformy psychiatrické péče, paliativní péče a péče o křehkého geriatrického pacienta/klienta v domovech pro seniory. Sekce se soustavně věnuje motivaci a následně vedení geriatrů a internistů, často lékařů LDN či praktických lékařů, k atestaci v oboru Paliativní medicína.

Prioritní oblasti pro rok 2019/2020

- Systematická podpora rozvoje nemocniční paliativní péče v rámci pilotního projektu MZ ČR ale i v dalších nemocnicích (úspěšná realizace projektu, nalezení úhrady této péče z veřejného zdravotního pojištění; testování nových forem péče, např. lůžkové stanice/oddělení akutní paliativní péče).
- Rozvoj MSPP, definování a budování sítě poskytovatelů, kultivace parametrů a podmínek úhrady ze zdravotního pojištění. Podpora možnosti poskytování MSPP v pobytových zařízeních sociálních služeb.
- Tvorba regionálních koncepcí rozvoje paliativní péče.
- Tvorba celostátní koncepce paliativní péče v ČR.
- Navázání dialogu se všemi zastřešujícími organizacemi poskytovatelů hospicové a paliativní péče.

Hospodaření ČSPM ČLS JEP

Viz samostatný dokument.

MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D.
předseda ČSPM ČLS JEP

V Brně 13. 10. 2019